

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์

พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ว่าด้วยการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ องค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภออุทัย จึงตราข้อบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้ตราไว้แล้วในข้อบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“สัตว์” หมายความว่า สัตว์ทุกชนิดไม่ว่าจะเป็นสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์ป่าหรือสัตว์ชนิดอื่น ๆ

“การเลี้ยงสัตว์” หมายความว่า กรรมวิธีหรือวิธีการที่จะดูแลให้สัตว์นั้นเจริญเติบโตและมีชีวิตอยู่ได้เพื่อไว้ขายหรือการค้าหรือเพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรือเป็นงานอดิเรก การมีสัตว์ไว้ในครอบครองและดูแลเอาใจใส่บำรุงรักษาตลอดจนให้อาหารเป็นอาจ

“การปล่อยสัตว์” หมายความว่า การสละการครอบครองสัตว์ หรือปล่อยให้อยู่นอกสถานที่เลี้ยงสัตว์โดยปราศจากการควบคุม

“เจ้าของสัตว์” หมายความว่า รวมถึงผู้ครอบครองสัตว์ด้วย

“สถานที่เลี้ยงสัตว์” หมายความว่า คอกสัตว์ กรงสัตว์ ที่ขังสัตว์ หรือสถานที่
ในลักษณะอื่นที่มีการควบคุมของเจ้าของสัตว์

“ที่หรือทางสาธารณะ” หมายความว่า สถานที่หรือทางซึ่งมิใช่เป็นของเอกชน
และประชาชนสามารถใช้ประโยชน์หรือใช้สัญจรได้

“สิ่งปฏิกูล” หมายความว่า อุจจาระหรือปัสสาวะ และหมายความรวมถึงสิ่งอื่นใด
ซึ่งเป็นสิ่งโสโครกหรือมีกลิ่นเหม็น

“มูลฝอย” หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก
ภาชนะที่ใส่อาหาร มูลสัตว์หรือซากสัตว์ รวมถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น
จากชุมชน

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายองค์การบริหารส่วนตำบล

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับแต่งตั้งจาก
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

“ผู้ได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงาน
ส่วนท้องถิ่นซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข
พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล

ข้อ ๕ ห้ามมิให้มีการเลี้ยงสัตว์ชนิดหรือประเภทเหล่านี้ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล
โดยเด็ดขาด ได้แก่

- (๑) งูพิษและงูที่อาจเกิดอันตรายแก่คนและสัตว์เลี้ยง
- (๒) ปลาปิรันยา
- (๓) คางคกไฟ
- (๔) สัตว์ดุร้ายต่าง ๆ
- (๕) สัตว์มีพิษร้ายอื่น ๆ
- (๖) สัตว์ต้องห้ามตามกฎหมายอื่น ๆ

ข้อ ๖ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ในท้องถิ่นหรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ ให้พื้นที่ในเขตอำนาจขององค์การบริหาร ส่วนตำบลระบุเป็นเขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ดังนี้

(๑) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์โดยเด็ดขาด

(๑.๑) พื้นที่ผังเมืองประกาศเป็นเขตพาณิชยกรรมและเขตประชากรหนาแน่น

(๑.๒) พื้นที่ผังเมืองประกาศเป็นประเภทอนุรักษ์เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์

ศิลปวัฒนธรรมไทย

(๑.๓) สถานที่ท่องเที่ยว

(๑.๔) วัด โรงเรียน สถานที่ราชการ

(๒) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์เกินจำนวนที่กำหนด ดังนี้

(๒.๑) พื้นที่นอกจากที่ระบุใน (๑) และในเขตชุมชน ห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ประเภทดังต่อไปนี้เกินจำนวน ดังนี้

(๒.๑.๑) ช้าง ม้า ไม่เกิน ๑ ตัว

(๒.๑.๒) สุนัข โค กระบือ แพะ แกะ ประเภทละ ไม่เกิน ๓ ตัว สุนัข ไม่เกิน ๒ ตัว

(๒.๑.๓) เป็ด ไก่ นก ห่าน ประเภทละ ไม่เกิน ๒๐ ตัว

(๒.๑.๔) จำนวนสัตว์อื่นนอกจาก (๒.๑.๑) (๒.๑.๒) (๒.๑.๓) ต้องได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(๒.๑.๕) การเลี้ยงสัตว์ต้องไม่ก่อมลภาวะและเหตุรำคาญ

(๒.๑.๖) ต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์และแพร่เชื้อโรคที่ติดต่อกับสัตว์สู่คน

(๓) ให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตที่การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ต้องอยู่ภายใต้มาตรการอย่างใด อย่างหนึ่ง ดังนี้

(๓.๑) พื้นที่อยู่อาศัยไม่หนาแน่น หรือห่างจากชุมชน เกิน ๕๐๐ เมตร เป็นเขตที่ การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท ดังนี้

ก. การเลี้ยงสุนัข โค กระบือ แพะ แกะ สุนัข จำนวนไม่เกิน ๒๐ ตัว

ข. การเลี้ยงไก่ นก เป็ด ห่าน จำนวนไม่เกิน ๕๐ ตัว

ค. สัตว์อื่น ๆ นอกจาก ข้อ ก. และ ข. จำนวนไม่เกิน ๕ ตัว

(๓.๒) พื้นที่อยู่อาศัยไม่หนาแน่น หรือห่างจากชุมชน เกิน ๑ กิโลเมตร เป็นเขตที่
การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ประเภท ดังนี้

ก. การเลี้ยงสุกร โค กระบือ แพะ แกะ สุนัข จำนวนไม่เกิน ๑๐๐ ตัว

ข. การเลี้ยงไก่ นก เป็ด ห่าน จำนวนไม่เกิน ๕๐๐ ตัว

ค. สัตว์อื่น ๆ นอกจาก ข้อ ก. และ ข. จำนวนไม่เกิน ๑๐ ตัว

ต้องมีการปฏิบัติภายใต้มาตรการ ดังนี้

๑. สถานที่ตั้ง

๑) ต้องตั้งอยู่ในสถานที่ที่ไม่ก่อเหตุรำคาญให้กับผู้อาศัยอยู่ใกล้เคียง

๒) ต้องมีบริเวณเลี้ยงสัตว์ซึ่งกันเป็นสัดส่วนและให้อยู่ห่างเขตที่ดินสาธารณะ
ทางน้ำสาธารณะหรือที่ดินต่างเจ้าของ และมีที่ว่างอันปราศจากหลังคาหรือสิ่งใดปกคลุมโดยรอบบริเวณ
เลี้ยงสัตว์นั้นไม่น้อยกว่า ๒๐ เมตรทุกด้าน เว้นแต่ด้านที่มีแนวเขตที่ดินติดต่อกับที่ดินของผู้เลี้ยงสัตว์
ประเภทเดียวกัน

๒. อาคารและส่วนประกอบ

๑) อาคารต้องเป็นอาคารเอกเทศและมั่นคงแข็งแรงมีลักษณะเหมาะแก่การเลี้ยง
สัตว์ประเภทนั้น ๆ ไม่มีการพักอาศัยหรือประกอบกิจการอื่นใด

๒) พื้นต้องเป็นพื้นแน่นทำความสะอาดง่ายไม่แฉะแฉะ เว้นแต่การเลี้ยงสุกรพื้น
จะต้องเป็นคอนกรีตและมีความลาดเอียงเพื่อให้น้ำและสิ่งปฏิกูลไหลลงทางระบายน้ำได้โดยสะดวก

๓) หลังคาต้องมีความสูงจากพื้นมากพอสมควรและมีช่องทางให้แสงสว่าง
หรือแสงแดดส่องภายในอาคารอย่างทั่วถึง

๔) คอกต้องมีการกั้นคอกเป็นสัดส่วนเหมาะสมกับจำนวนสัตว์ไม่ให้สัตว์อยู่กัน
อย่างแออัด

๕) การระบายอากาศต้องจัดให้มีการระบายอากาศถ่ายเทให้เพียงพอ

๓. การสุขาภิบาลทั่วไป

๑) การระบายน้ำ

๑.๑) รางระบายน้ำ ต้องจัดให้มีรางระบายน้ำโดยรอบตัวอาคารให้มีความลาดเอียงเพียงพอให้น้ำไหลได้สะดวก

๑.๒) น้ำทิ้งต้องมีการบำบัดก่อนระบายลงสู่ทางระบายน้ำแหล่งน้ำสาธารณะหรือในที่เอกชน

๒) การกำจัดมูลสัตว์ ต้องเก็บกวาดมูลสัตว์เป็นประจำทุกวัน ต้องจัดให้มีที่กักเก็บมูลสัตว์โดยเฉพาะ ไม่ให้ส่งกลิ่นเหม็นอันเป็นเหตุรำคาญ และต้องไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์แมลงหรือสัตว์นำโรค

๒.๑) ถ้ามีการสุ่มไฟไล่แมลงให้สัตว์ต้องไม่ให้เกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อาศัยใกล้เคียง

๒.๒) ต้องป้องกันเสียงรบกวนของสัตว์ไม่ให้เป็นเหตุรำคาญแก่ผู้อาศัยใกล้เคียง

๒.๓) การเลี้ยงสัตว์ที่มีขน ตัวอาคารต้องสามารถป้องกันชนไม่ให้ปลิวพังกระจายออกไปนอกสถานที่

๒.๔) ต้องควบคุมดูแลไม่ให้สัตว์ออกไปทำความเสียหายแก่ทรัพย์สินหรือทำความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง

๒.๕) ต้องรักษาความสะอาดที่เลี้ยงสัตว์ให้สะอาดเสมอ

๔. การกำจัดซากสัตว์ให้ใช้วิธีการเผาหรือฝังเพื่อป้องกันการเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและสัตว์นำโรคและการก่อเหตุรำคาญจากกลิ่นเหม็น

ข้อ ๗ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบสัตว์ในที่หรือทางสาธารณะอันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๖ โดยไม่ปรากฏเจ้าของ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจกักสัตว์ดังกล่าวไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสามสิบวัน เมื่อพ้นกำหนดแล้วยังไม่มีผู้ใดมาแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของเพื่อรับสัตว์คืน ให้สัตว์นั้นตกเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลฯ แต่ถ้าการกักสัตว์ไว้จากก่อให้เกิดอันตรายแก่สัตว์นั้น หรือสัตว์อื่นหรือต้องเสียค่าใช้จ่ายเกินสมควร เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะจัดการขายหรือขายทอดตลาดสัตว์นั้นตามควรแก่กรณี ก่อนถึงกำหนดเวลาดังกล่าวก็ได้ เงินที่ได้จากการขายหรือขายทอดตลาด เมื่อได้หักค่าใช้จ่ายในการขายทอดตลาดและค่าเลี้ยงดูสัตว์แล้วให้เก็บรักษาไว้แทนสัตว์

ในกรณีที่มีได้มีการขายหรือขายทอดตลาดตามวรรคหนึ่งและเจ้าของสัตว์มาขอรับสัตว์คืนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง เจ้าของสัตว์ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงดูสัตว์ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ตามจำนวนที่ได้จ่ายจริงด้วย

ในกรณีที่ปรากฏว่าสัตว์ที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นพบนั้นเป็นโรคติดต่ออันจากเป็นอันตรายต่อประชาชนให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลายหรือจัดการตามความเห็นสมควรได้

ข้อ ๘ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ในเขตอำนาจขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ข้อ ๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๑๐ ให้นายกององค์การบริหารส่วนตำบลตำบลเป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออก ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

เฉลียว สุขประเสริฐ

นายกององค์การบริหารส่วนตำบล